

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
mti belföldi hírek

1968. január 27.

bb 1. tanulmánykötetek a kmp megalakulásának 50. évfordulójára - „százezernyi sziv„ - fontos munkásmozgalom-történeti kiadványok

i pr/gk-ju zs cz

1968. január 27.

az idén a tervek szerint tucatnyi jelentős munkásmozgalom-történeti kiadvány készül el, illetve jelenik meg a párt-történeti intézet gondozásában.

közülük már sajtó alatt van a magyar internacionalistákról készült forráskiadvány második kötete, a magyar munkásmozgalom történetének 1914-1918-as periódusáról készült nagy terjedelmű dokumentumkiadvány, a magyar szocialista munkáspárt határozatait tartalmazó dokumentumkötet, s igényes munka készül a magyar szakszervezeti mozgalom 100 éves történetéről. a közeljövőben megjelenik a magyar tanácsköztársaság szociálpolitikáját elemző monográfia, s a magyar internacionalistákról szóló „százezernyi sziv„ című népszerű-tudományos munka. 1968-ban elkészül a magyar mezőgazdaság szocialista átszervezésének történetéről szóló jelentős monográfia kézírata is, s az év második felében sajtó alá rendezik „a népi demokratikus forradalmak közös törvényszerűségei és sajátosságai„ című, nyolc szocialista ország szakembereivel közösen összeállított évkönyvet. a kiadóhoz került már a komintern 1933-1938-as egységfrontpolitikájával, a magyar kommunisták második világháború alatti antifasiszta küzdelmével, valamint az ausztria és a magyar tanácsköztársaság viszonyával foglalkozó kötetek kézírata is.

/ folyt. köv./

ie

-1-

bb 1. / tanulmánykötetek a ... 1. folyt. /-ju

több munka születik az évfordulók jegyében : a kommu -
nisták magyarországi pártjának 50. születésnapjára kiadják
a párt 1918 és 1966 közötti szervezeti fejlődését számon
tartó kötetet és az 1918-as polgári demokratikus forrada-
lom történetét fölelevenítő csaknem negyven ives tudomá-
nyos feldolgozást. készül egy monográfia a magyar tanácsköz-
társaság történetéről, s egy népszerű tudományos összefog-
laló a kommunista ifjumenek magyarországi szövetségéről.

az év folyamán számos készülő mű kéziratát adják át a
kiadónak, köztük a magyar forradalmi munkásmozgalom történeté-
nek harmadik kötetét, egy monográfiát a kmp újjászervezéséről
az ellenforradalom első éveiben, egy tanulmányt a gazdasági
világviszonyok munkásmozgalmáról, valamint egy jelentős
elemzést a szocialista elmélet fejlődésének fő kérdéseiről a
kommunista internacionálé VII. kongresszusától 1948-ig magyaror-
szágon. egy visszaemlékezés-gyűjtemény - a partizán szövetséggel
közös gondozásban - az európai ellenállási mozgalmak magyar kato-
náinak állít emléket, míg a hadtörténeti intézettel együttesen
a magyar partizánmozgalmak történetéről állítanak össze tanulmány-
kötetet. kötetbe gyűjtve adják közre a komintern
I-IV. kongresszusainak dokumentumait is.

a későbbi megjelenésre tervezett mintegy 15 feldolgozás
között pályakép szerepel Balázs Béláról, a kommunista íróról,
filozófusról és esztétáról, a magyar partizánok fasizmus elleni
harcáról, a magyarországi munkásmozgalom pártalakító kísérle-
teiről a XIX. század hetvenes éveiben. várhatóan a jövő év ele-
jére befejeződnek a munkásmozgalom-történeti lexikon munkálatai
is, a lexikon mintegy háromezer címszámban átfogja majd a ma-
gyar és a nemzetközi munkásmozgalom legfontosabb eseményeit,
szervezeteit, kiemelkedő szereplőinek életútját, elméleti és
történeti fogalmait. /mti/

--

-2-

bb 2 budapesti koncertek márciusban az I. Musici di Roma

I. Ol/j-ju zs cz

1968. január 27.

márciusban két koncertet ad a magyar fővárosban az
I. Musici di Roma világhírű kamaragyűjtés. „ a világ leg-
finomabb hangzású kamarazenekara „ - mondotta Toscanini az együt-
tesről, amely hat hegedűsből, két brácsásból, két csellóból,
egy nagybőgősből és egy cseballóművészből áll. a zenekar mű-
során az olasz barokk zene mellett századunk itáliai, amerikai
és magyar kamaramuzsikája is szerepel.

a vendégegyűjtés március 10-én a zeneakadémián Corelli,
Telemann, Paisiello, Haydn, Bach, Mozart műveit tolmácsolja.
11-én pedig az Erkel színházban ad Vivaldi-estet. /mti/

--

bb 3. tatarozás ezer budapesti lakóházban

I. H1/gg-ju zs cz

1968. január 27.

tizenhat százalékkal nagyobb összeget költenek a budapes-
ti lakóházak felújítására ebben az évben, mint tavaly. a rendel-
kezésre álló több mint egymilliárd forintból körülbelül ezer épü-
let 17.000 lakásában végzik el a legsürgősebb tatarozási munká-
kat. /mti/

--

bb 6. Katus István temetése

-ju cz

1968. január 27.

az MSZMP budai járási bizottsága és a magyar partizánköz-
vetség közli, hogy Katus István budakeszi lakosnak, a párt-
és a munkásmozgalom régi harcosának, a szocialista érdemrend
tulajdonosának temetése január 29.-én, hétfőn fél tizenkettőkor
lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

-3-

bb 4. mini-sarkvidék és zseb-trópus

a vid tf/skaju ká la

1968. január 27.

fiatal tudományágnak számít hazánkban az erdészeti élettan, amelynek szakemberei ezután önálló laboratóriumban dolgoznak sár-
várott, az erdészeti tudományos intézet északnyugat-dunántúli
kísérleti állomásán. most ndk-gyártmányu klimavizsgáló berende-
zést kaptak, amelyen plusz 90 és mínusz 25 celsius fok s egy-
ben 15 és 100 százalékos páratartalom közötti bármilyen kívánt
érték ,, beállítható,, mindenféle fa és egyéb erdei növény bio-
lógiai megfigyeléséhez. a bolti hűtőpulthoz hasonló berendezé-
sek mini-méretben a trópusitól a sarkvidéki hőmérsékletig bármí-
lyen klíma-viszonyokat előállítanak. így lehetőség nyílik a
kísérleti növények - különböző fajták, keresztezésre szánt élő
szervezetek, magok, stb - edzésére, megfigyelésére különböző
éghajlati körülmények közepette. /mti/

-. -

bb 5. harminc országba exportál biológiai szemléltető eszkö-
ket a tanszergyártó és értékesítő vállalat

i vt/j-ju zs cz

1968. január 27.

az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat, - amely
az iskolai felszereléseket értékesítő vállalat, az iskolai
tanszerek gyára és az iskolai filmintézet összevonásából ala-
kult, mintegy 30 országba exportál biológiai szemléltető eszkö-
zöket, műanyag emberi csontvázakat, a tanszercsere-egyezmények
keretében évi 20 millió forint értékű importot bonyolít le. fog-
lalkozik külföldi viszonylatban filmek cseréjével is. csehszlo-
vákiá részére például ,, magyarország,, címmel készít ismeret-
terjesztő filmet. ugyanakkor csehszlovákiában hazánk számára
gyártanak csehszlovákiát bemutató filmet. /mti/

-. -

-4-

bb 7. növekvő szakorvosi óraszám a budapesti rendelőkben

i hi/gg-ju zs cz

1968. január 27.

a járóbeteg ellátás ezévi költségeire a fővárosi tanács
357 millió forintot irányzott elő. ez lehetővé teszi, hogy a szak-
orvosi rendelőkben és a különböző gondozó intézetekben naponta
összesen 12.000 órát foglalkozzanak az orvosok a betegekkel;
az üzemegészségügyi rendelések időtartama napi 1244 órára emel-
kedik. új körzetek létesítésével a felnőttbetegeket az idén
fővároszerte 752, a gyermekeket 252 körzeti orvos látja el.
/mti/

-. -

bb 8. csárdásbajnokság az idei savaria nemzetközi táncversenyen

a vid szf/tr-ju ká la

1968. január 27.

az idén csárdásbajnokság is lesz a májusban, szombathelyen
sorrakerülő savaria nemzetközi táncversenyen és vi. magyar tánc-
bajnokságon. a hagyományos standard és latin-amerikai táncok
mellett első ízben írták ki a versenytáncok közé a csárdást.
a népművelési intézet most dolgozza ki nemzeti táncunk verseny-
szerű előadásának koreográfiáját, válogatva a rendkívül figu-
ragazdag motívumokból. a csárdásbajnokságon természetesen magyar
táncos párok vetélkednek, de az érdeklődő külföldieket is szí-
vesen megtanítják jellegzetes táncunkra.

a savaria táncverseny magas színvonalúnak ígérkezik. több
mint tíz ország képviselheti magát. a husz nappal ezelőtt elkül-
dött felhívásokra eddig osztrák, szovjet, francia, angol és
belga jelentkezés érkezett. több neves európa- és világbajnok
pár is jelezte részvételét. a hazai táncklubokban megkezdődtek
az elődöntők.

a vas megyei és a szombathelyi városi tanács, valamint a
kisz bizottság nagydíjat alapít a legkitünőbb táncosok jutalmazá-
sára. /mti/

-. -

-5-

bb 9. Lakótelepi gyermekintézmények épülnek

i hi/gg-ju zs cz

1968. január 27.

a budapesti lakásépítkezésekhez kapcsolódóan több új oktatási és gyermekintézmény is épül. kőbányán, kelenföldön és pesterzsébeten összesen 36 új tantermet létesítenek. egy-egy száz személyes óvodát rendeznek be a xi. kerületi karolina úton, a x. kerületi városközpontban és a kelenföldi új városrészben; az egressy téren 75 személyes intézmény készül el. a lakótelepi) ~~240~~-et növekszik a helyek száma. bölcsődékben

/mti/

--

bb 10. új óvoda pesterzsébeten

i hi/gg-ju zs cz

1968. január 27.

elkészült pesterzsébet új, 75 személyes óvodája a baross utca 81 szám alatt. műszaki átadása megtörtént, az új intézmény február elején nyílik meg. /mti/

--

bb 11. ,, állatszanatórium,, a mecsekben

a vid szf/sk-ju ká la

1968. január 27.

a mecseki hegyháton levő borópusztán ,, állatszanatóriumot,, rendezett be az országos állattenyésztési felügyelőség. a tenyésztésben levő nagyértékű apaállatokat ide ,, utalják be,, pihenés végett minden megyéből. az állatok szakszerű gondozást kapnak és azzal, hogy országosan egy helyen tartják őket, csökkennek a gondozási költségek. néhány hónapot töltenek a kedvező éghajlatu hegyvidéki környezetben, gondos állatorvosi felügyelettel. jól táplálják és naponta mozgatják, ,, tornáztatják ,, őket. jelenleg harmincnál több tenyészállat pihen a borópusztai szanatóriumban, ahonnan regenerálódás után hazaszállítják őket. /mti/

R

--

-6-

bb 12. a margithidon felborult a lopott autóval

i bs/gg-ju zs cz

1968. január 27.

több alkalommal jogtalanul vett igénybe gépkocsit, s a járművekkel a fővárosban kocsikázott máriety béla, 20 éves műtös segéd, aki jogosítvánnyal nem rendelkezett. az egyik ,, kölcsönvett,, gépkocsival a xiii. kerületi visegrádi utcából az övezet utcába ment, s amikor visszatérőben megfordult, villanyoszlopnak ütközött. a járművet ezután elvezette a victor hugo utcába és ott hagyta. néhány nap múlva a pannónia utcában nyitott ki a nála levő autókulccsal egy moszkvicst, s azzal cinkotára hajtott. pár nap múlva ugyanezzel a gépkocsival a rózsadombra ment. visszafelé éjszaka nagy sebességgel vezetett a margithidon. a szilgeti bejárónál a kanyarban a járdaszigetnek ütközött, s a kocsi felborult. a botcsinálta vezető-szerencsésére-nem sérült meg. máriety elszökött a helyszínről de másnap elfogták.

a központi kerületi bíróság héthónapi szabadságvesztésre ítélte, s elrendelte a vele szemben korábban két alkalommal kiszabott négy-négy hónapi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását. /mti/

--

-7-

bb. 13. munkavédelem az oktatási intézményekben - a művelődésügyi miniszter rendelkezései

1 vt/hné/zs/gy/cz

1968. január 27.

a művelődésügyi miniszter két fontos munkavédelmi utasítást adott ki. az egyik az oktatásügyi területén is újra szabályozza az üzemi balesetek bejelentését, nyilvántartását és kivizsgálását. döntési joggal ruházza fel a munkavédelmi felügyelőket, a szakszervezeti bizottságokat a dolgozó és a munkáltató közötti vitában. ugyanakkor 3 000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható szabálysértésnek minősíti az üzemi balesetbejelentési kötelezettség elmulasztását.

a másik miniszteri utasítás szabályozza az új munka törvénykönyve munkavédelmi vonatkozású rendelkezéseinek végrehajtását. kimondja, hogy az oktatásügyi intézményben az egészséges és biztonságos munkakörülmények személyi és anyagi feltételeinek biztosítása a szerv vezetőjének feladata. a járási, városi, kerületi művelődésügyi /oktatási/ osztályoknak az utasítás alapján - a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben - írásban kell meghatározniuk a közvetlenül irányító vezetők /iskolaigazgatók/ munkavédelmi feladatait, ezen belül a munkavédelemre fordítható anyagi eszközök felhasználásának lehetőségét és jogkörét is.

különösen fontos feladat a munkavédelmi oktatással való foglalkozás, balesetveszélyes kísérletek esetén a szükséges megelőző intézkedések megtétele - mutat rá a miniszteri utasítás. az utasítás értelmében meglévő létesítmények szociális és egészségügyi helyiségeit megszüntetni, területüket csökkenteni, más célra felhasználni, művelődésügyi intézmények céljait szolgáló területet igénybevenni csak az illetékes munkavédelmi felügyelő előzetes hozzájárulása esetén szabad./mti/

..

- 8 -

8.40/1L

Mt

11

bb. 14. száz éves szürhímzéses szlovák ködmönök a békéscsabai munkácsy mihály muzeumban

vid-szf/fné/ká/gy/La

1968. január 27.

a békéscsabai munkácsy mihály muzeum szlovák néprajzi gyűjteménye újabb két értékes szürhímzéses ködmönrel gyarapodott. a békéscsabáról és mezőberényből előkerült ködmönök körülbelül száz évvel ezelőtt készültek pödrött szarvu racka juh irhájából. a selyemhímzéses, színes bőrátéttel dusan díszített két ködmönt teljesen ép állapotban sikerült a muzeum számára megszerezni./mti/

..

bb. 16. vascsövet lyukasztott ki a kukorica

vid-szf/hné/ká/gy/La

1968. január 27.

érdekes „leletet”, vettek megfigyelés alá a veszprémi nehézipari kutató intézet szakemberei. a korróziós osztály vegyész mérnökei csak a legritkább esetben hozzák zavarba a rozsdásodási jelenségek, most mégis meglepetéssel tapasztalták: egy növény gyökérzete lyukasztotta ki a földbe helyezett vasvezetéket. a mintát tüzetesen megvizsgálták és így sikerült meghatározni, mi is történt tulajdonképpen a föld mélyén. az olajvezetékek csőpusztulását ezuttal nem a szokásos korróziós jelenségek okozták, hanem egy kukoricagyökér, amely nedvével táplálta a korróziós folyamatot. olyan eredményesen „dolgozott”, hogy a vezeték több helyen megszakadt./mti/

..

bb. 18. rippl-rónai monográfia

vid-tf/sk/ká/gy/La

1968. január 27.

kritikai kiadása jelent meg a dunavecsei járási művelődési ház gondozásában - kávássy sándor dunavecsei tanár tollából. a századforduló festőkiválóságáról szóló művet a művész halálának 40. évfordulója alkalmából adták ki./mti/

..

8,45/1L

- 9 -

Mt

bb. 15. kétszázézer márkás új piac - első önálló üzletkötések a magnezitipari művekben

i sl/ie/j/ll/La

1968. január 27.

a magnezitipari művek, amely január 1-én elnyerte készárui-nak önálló export- s az alapanyagok egy részének importjogát máris elérte első üzleti sikereit. eddig 15 szerződést kötött külföldi vállalatokkal tüzálló téglák szállítására. több olyan céggel is megállapodásra jutott, amely most vásárol első ízben tüzállóanyagot Magyarországtól. az első jelentős üzlet a nyugatnémet max hütte kohászati vállalattal kötötte 500 tonna ugynevezett bázikus téglák szállítására. a szállítmány értéke eléri a 200 000 nyugatnémet márkát. hosszabb szünet után ismét vásárol Magyarországtól tüzálló téglát a német demokratikus köztársaság, Romániába pedig kétszerannyi árut szállítanak, mint tavaly.

a magnezitipari művek piackutató munkájában továbbra is részt vesznek azok a nagy gyakorlattal rendelkező szakemberek, akik eddig a mineralimpex külkereskedelmi vállalat alkalmazottaiként bonyolították le a tüzállóanyagok exportját. ők most már helyileg is, szervezetenként is az ipari vállalathoz tartoznak. az önálló exportjog fölényét a vállalat vezetői abban látják, hogy a piaci helyzet változásainak megfelelően naprakészen szabályozni tudják a termelést, s állandó összhangban tudják kielégíteni a hazai és külföldi igényeket, egyik sem mehet a másik rovására.

piackutatásuk máris meggyőzték a gyár vezetőit arról, hogy csak korszerű termékek kibocsátásával lehetnek versenyképesek. ezért még az idén - a tüzálló téglák mellett - a tüzálló beton gyártását is megkezdik. ebből az anyagból gyorsabban lehet készíteni a martin-kemencék belső falazatát, s egyben tartósabb is, mint a tüzálló téglák. hagyományos termékek közül a legkényesebb műszerek, a finom huzalok szigetelésére alkalmas, ugynevezett oxidkerámiai cikkek gyártását növelik a legnagyobb mértékben.

eddig felmérések s a már meglevő rendelések alapján az idén körülbelül 10-15 millió forinttal több árut gyártanak a tavalyinál, e többletnek körülbelül a fele exportjukat növeli./mti/

--

- 10 -

97.50/1L

ML

bb. 17. vikend telep a csele-pataknál - üdülőparadicsomot varázsolnak a mohácsi dunapartra

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 27.

mohácson, az ország legdélibb „vizivárosában”, valószínűs üdülőparadicsomot varázsolnak a folyó partjára. a város fejlődése és növekvő idegenforgalma sürgeti a duna kinálta fürdés, csónakázás, horgászás lehetőségeinek jobb kihasználását. régebben úgy tervezték, hogy a leendő uszodát és a vendéglátó intézményeket a várossal szemközti szigetre telepítik, de az utóbbi években rendszeresen ismétlődő nagy tavaszi zöldár és a szabályozási munkák miatt a városi parton jelölték ki az üdülővezetést, mégpedig az elavult, jobbára vályogból vert, az 1965-ös árban amugy is nagyon megrongált parti házsor helyén.

az első létesítmények az idén készülnek el. az ifjuság társadalmi segítségével megépül a sportuszoda. a majdnem egy kilométer hosszú üdülőszárván megnyílik a halászati szövetkezet kétemeletes csárdája, a folyó fölé nyúló hatalmas terasszal. a várostól kissé távolabb, a történelmi emlékü csele-patak torkolatánál vikend-telep épül.

hagyományos nyári sporteseménye lesz ezután mohácsnak a vidéki folyami evezősverseny, amelyre már tavaly is szép számmal érkeztek a szomszédos jugoszláviából. az evezőssport fellendítése érdekében bővítik a csónakházat és a kölcsönző szolgálatot. gondoltak a szigeti szabadstrand látogatóira is. elkészült egy szép kivitellű, két méter magas átjáró hid, ezen keresztül magas vízállás idején is száraz lábbal lehet megközelíteni a természetes strandot.

mohácsnak nagy az átmenő idegenforgalm, ezért fejlesztik vendéglátó és kereskedelmi hálózatát is. a mohácsi szőlőhegyre például pince-vendéglőt terveznek./mti/

--

- 11 -

bb. 19. hatodszer rendezik meg az idén a kis jankó bori himző-pályázatot

a vid-szf/hné/ká/gy/la

1968. január 27.

a borsod megyei tanács az idén hatodik alkalommal hirdette meg a kis jankó bori országos himző-melékpályázatot. a híres mezőkövesdi himzőasszonyról elnevezett, immár hagyományos seregszemle célja: a magyar népi himzések hagyományos motívumainak felhasználásával olyan népi, iparművészeti himzések készítése, amelyek mind művészeti, mind pedig használati célból megfelelnek a mai igényeknek.

az eddigi jelentkezés alapján részt vesznek a pályázaton a kalocsai pingáló asszonyok, a sárközi, a buzsáki népművészek, az ország különböző részein működő himzőszakkörök tagjai. nem hiányoznak természetesen a matyó himzőasszonyok sem, akik között ott lesz a pályázaton kada istvánné is, aki eddig már kétszer nyerte el a kis jankó bori-díjat.

a pályázat beküldési határideje július 20. az ünnepélyes díjkiosztásra augusztus 10-én kerül sor. az idén a legjobban szereplők közül hármat tüntetnek ki a kis jankó bori-émlékplakettel és egyenként 3 000 forint jutalommal, míg további 12 résztvevőt összesen 12 000 forinttal jutalmaznak.

a beküldött pályamunkákból mezőkövesden kiállítást rendeznek./mti/

--.

bb. 20. kétszáz külföldi eszperantista

vid-tf/sk/ká/gy/la

1968. január 27.

érkezik a nyáron gyulára, ahol hatodik alkalommal rendezik meg az eszperantó nyári egyetemet. a vendégekkel együtt a nemzetközi műnyelv 100 hazai művelője vesz részt a júliusi eseményen. a tiznapos program érdekes előadásokat, színházlátogatást, nótáestet ígér./mti/

--.

9.10/gy

- 12 -

142

bb. 21. többletpénz a szüret után

a vid-tf/sk/ká/gy/la

1968. január 27.

új bérezési rendet vezetnek be a termelés serkentésére a badacsonyi állami gazdaság szőlőtermelő körzeteiben: a nagyhirű bortermelő hegyoldalakon - csopak, balatonakali, somló, badacsony, balatonfüred, stb. - dolgozók az eddigi mennyiségi díjazás helyett ezután úgy kapják fizetésüket, hogy a végtermék minőségét is figyelembe veszik. körzetenként a természeti adottságoknak megfelelően határozzák meg a kifizethető bérösszeget, ebből a sok évi átlagtermés után járó pénzt havonta kifizetik, akik pedig jó munkájukkal részesülnek a többletfizetésre, ezt a szüret után kapják kézhez. a mázsákon túlmenően a többi között a cukorfok is közrejátsszik majd a díjazásban./mti/

--.

bb. 22. százötven millió forint utépitésre borsodban

a vid-szf/tné/ká/gy/la

1968. január 27.

borsod megyében az idén 150 millió forintot költenek utak építésére, karbantartására. az előirányzott összeg nagyrészt korszerűsítésre használják fel. a kőalappal ellátott hengerelt utszakaszokat aszfaltozzák, a forgalomnak megfelelően kiszélesítik, a veszélyes utkanyarokat kiegyenesítik. így a többi között a 3-as főútvonalon, a hejőcsabai cemetgyártól budapest irányában mintegy tíz kilométeres szakaszon hét és félméter széles utat építenek. miskolc északi bejáratánál, a szentpéteri kapunál, hozzávetőlegesen három kilométer távolságon - a nagy közúti forgalom biztonságos lebonyolítására - 14 méterre szélesítik az utat.

utkorszerűsítésekre kerül sor, a többi között tard, mezőkövesd, ároktó községeknél, a szalonna-krasznokvajda, zabarózd közötti utszakaszokon is. zádorfalvánál két helyen támfalak építésével óvják az utat a hegycsuszamlástól. kisebb-nagyobb szakaszokon, együttesen mintegy 60 kilométer hosszúságban sor kerül az utak portalanítására, az utakat vékony bitumen réteggel vonják be./mti/

--.

9.15/gy

- 13 -

142

bb. 23. a teljesített munkanapok alapján adják ki a háztáji földet a fábiánsebestyéni tsz-ben

a vid-tf/sk/ká/gy/La 1968. január 27.

a kényelmeskedő, a rest, a munkától huzódozó tagok nem kapnak ezután háztáji földet a fábiánsebestyéni kinizsi tsz-ben. a most kidolgozott és a közgyűlésen elfogadott új alapszabály rendelkezik így a szigorubb munkarend megteremtése érdekében. külön kategóriáknak juttatják egyébként csongrád megyének ebben a legnagyobb - csaknem 10 000 holdas - közös gazdaságában a háztáji földet: a családfenntartó férfiak, ha 230 tizórás munkanapot teljesítenek, 1 600 négyszögöllet kapnak, 190 napnál 1 200, 160 nap esetén pedig 800 négyszögöl jár. a családfenntartó nőknél 170 munkanap teljesítése után adnak egy holdnyi területet. a közösen dolgozó családtagok 800 - 1 2000 négyszögöllet kaphatnak./mti/

bb. 24. új jersey-kikészítő gép a richards-gyárban

a vid-szf/hné/ká/gy/La 1968. január 27.

a múlt év őszén megtartott baseli kiállításon nagy feltűnést keltett a német szövetségi köztársaságban készült új jersey-kikészítő gép. a szövet lágyságát növelő nagyteljesítményű automata vezérlésű gép helyigénye kicsi, a régi kikészítő gép helyének mintegy a negyedét foglalja csak el. a győri richards-gyár szakemberei is felfigyeltek az új gépre, és egyet meg is vásároltak. az 1 800 000 forintos gépet győri német szakemberek állították fel. már meg is kezdték a próbaüzemeltetést. a világszabadalom alatt álló új jersey-kikészítő gépből eddig mindössze három készült, s az elsőt a győri gyárban állították üzembe./mti/

bb. 25. iskolánként egy kerékpár

vid-tf/sk/ká/gy/La 1968. január 27.

jut el a vietnami harcosokhoz debrecenből, ahol a bethlen gábor közgazdasági technikum diákjai kezdeményezték a szolidaritásnyilvánításnak ezt a módját. az első kerékpár árát már összeadták a technikum diákjai./mti/

9.25/gyk

- 14 -

MW

bb. 26. biometria az erdőnevelésben

vid-tf/sk/ká/gy/La 1968. január 27.

széleskörű megfigyelések nyomán a magas-bakonyban honos jellegzetes fafajták mindegyikéről „anyakönyvet”, biometriai bizonyítványt készített Kovács Ferenc, az erdészeti tudományos intézet ugodi kísérleti telepén. a biológiai és a matematikai tényezők együttes figyelembe vételével a gazdaságos erdőneveléshez szükséges gyéritést, tisztítást tudják optimalisan időzíteni./mti/

bb. 27. kétszeres mennyiségű bab a nyírségből

vid-tf/sk/ká/gy/La 1968. január 27.

évente mintegy 500 vagon szárazbabot értékesítenek ezután a szabolcs-szatmár megyei termelőszövetkezetek, s ilyenformán megkészszerzik a korábbi években piacra küldött mennyiséget. a tervek szerint a nyírség futóhomok-buckás vidékén, a szatmári erdőháton nem kevesebb, mint 40 000 holdat vetnek be a hüvelyes magjával, fele-fele arányban fő-, illetve köztes-növényként. az önállóbb gazdálkodás lehetőségeit használják ki a szabolcsi tsz-ek a „bab-programmal”, amellyel, hogy növelik az exportot is, szerződéseket kötöttek az országos piacokat ellátó kereskedelmi szervezetekkel; a nyíregyházi konzervgyárral pedig csaknem 6 000 hold zöldbab termését kötötték le. primőr-zöldbabból április végén, május elején körülbelül 300 vagonnal küldenek piacokra./mti/

bb. 28. baranya első komplex szövetkezeti szőlészeti-borászati kombinátja

a vid-szf/sk/ká/gy/La 1968. január 27.

baranya megye első komplex szövetkezeti szőlészeti - borászati kombinátját építi fel a 8 000 holdas belvárdgyulai közös ut tsz, három szakaszban. a beruházás első része, amely kétmillió forintba került, most fejeződött be. a bányászati aknamélyítő vállalat munkásai új pincét furtak a hegy gyomrába, itt 1 200 hektoliter bort tárolhatnak.

/folyt. köv./
9.35/gy

- 15 -

MW

bb. 28. / baranya első... folyt./ gy

elkészült a szőlőfeldolgozó üzem is, amely naponta 200-250 mázsa fürt feldolgozására képes. a második szakaszban - még az idén - palackozóüzemet, a befejező szakaszban - jövőre - hűtőházat épít a termelőszövetkezet.

a négy üzemből álló kombinátot úgy alakítják ki, hogy ne csak szőlészeti-borászati célokra legyen alkalmas, hanem a holtidényben is hasznosítható. a szőlőfeldolgozóban például paradicsomlevet készítenek majd. a nyári hónapokban itt dolgozzák fel a saját és a környékbeli gazdaságok paradicsomtermését. a félkész terméket a szigetvári konzervgyár veszi át. a hűtőházban csemege-szőlőt tárolnak majd és a téli hónapokban hozzák forgalomba. nyáron gyümölcsöt hűtenek benne és bértartósítást is vállalnak. /mti/

bb. 29. magyar-csehszlovák belkereskedelmi megállapodás

gk/gy/cz

1968. január 27.

sebes sándor, a belkereskedelmi miniszter első helyettese és ludovít bortel csehszlovák belkereskedelmi miniszterhelyettes január 27-én aláírta az 1968. évi magyar-csehszlovák belkereskedelmi választékcseré megállapodást. a kilenc millió rubel összegű árucseré keretében - mely volumenében mintegy 60 százalékkal múlja felül a múlt évi forgalmat - többek között 70 literes hűtőszekrények, fésűsnyapju szövetek, egyéb textilárúk, jawa motorkerékpárok, háztartási porcelánárúk és a lakásépítkezésekhez szükséges ablakkeretek és parketták, stb. bővítik a magyar üzletek áruválasztékát. a csehszlovák import ellentételeként a magyar belkereskedelmi vállalatok többek között televíziót, fotó-optikai cikkeket, cigarettát, alumíniumedényeket és luna-press kávéfőzőt szállítanak.

a baráti tárgyalások során megállapodtak a két ország belkereskedelmi szervei közötti kapcsolatok további fejlesztésében, a hasznos tapasztalatok folyamatos kicserélése céljából./mti/

9.40/gy

- 16 -

OKV

bb. 30. februári lottósorsolások

j/ie/gy/cz

1968. január 27.

február 2-án sárbogárdon, 9-én kiskunhalason, 16-án üllésen és 23-án budapesten lesznek a lottósorsolások./mti/

bb. 32. hétfőn lottó tárgnyeremény sorsolás

j/gy/cz

1968. január 27.

hétfőn tartják a lottó igazgatóságon a januári tárgnyeremény-sorsolási sorozat utolsó húzását, a 4. játékhet szelvényeivel. a főnyeremények: 2 háromszobás öröklakás, az egyik az 1., batthyány utca 38. számú, a másik az 1., mézváros utca 60. számú házban épül fel. a főnyeremények között van még egy moszkvics és egy wartburg személygépkocsi is. az 1 104 nyeremény között 25 000 forintos, kizárólag csak lottón nyerhető monika-szobaberendezések is szerepelnek./mti/

bb. 31. harmadszor tüntették ki a kutató szakemberek tessedik szocialista brigádját - ünnepség a medosz székházában

t cs/tné/ie/gy/cz

1968. január 27.

a mezőgazdasági kutatóintézetek, tudományos intézmények kiváló szakembereiből szervezett tessedik brigád a medosz székházában szombaton rendezett ünnepség keretében harmadszor kapta meg a kitüntetett szocialista brigád címet. részt vett az ünnepségen dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes és hunya istván, a medosz elnöke is.

dr. jánossy andor egyetemi tanár, a tessedik brigád vezetője beszámolt a négy éve működő tanácsadó, patronáló, kutató kollektiva munkájáról. 1965-ben 39 gazdaság 1 220 holdjára, tavaly pedig már 64 gazdaság 5 500 holdjára terjedt ki a lucerna - és a vöröshere mag termesztését segítő munkájuk. a terület kiválasztásán és a mechanikai védekezési módszerek elterjesztésén kívül különösen a vadméhek telepítése és elszaporítása névén segítették hatékonyan e két fontos magnóvénny termesztését. a lucerna és a vöröshere maghozamai a patronált gazdaságokban az országos átlagnak több mint kétszerese volt. lucernamagból - többezer hold átlagában - már többször elértek a 90 kilogrammos hozamot, vörös here magból pedig a 140 kilogrammos átlagot is meghaladták.

az ismertetés után dr. gergely istván miniszterhelyettes átnyújtotta a kitüntetések. a brigád 10 alapító tagját miniszteri dicséret oklevéllel, további 17 tagját pedig a szocialista brigádtag oklevéllel tüntették ki./mti/

11.35/gy

- 17 -

1/8 11° 1/8

bb. 33. felszámolják a „bicsakbányászkodást”, borsodban

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. január 27.

a borsodi szénbányák területén még tíz esztendeje is több mint 40 aknából termelték a szenet. ezeknek a régi művelési módszerű aknáknak jó részét még a felszabadulás előtti időből örökölte a borsodi bányászat. ezért is nevezték az itteni széntermelést „bicsakbányászkodásnak”,.

az utóbbi években végrehajtott termelésösszpontosítással elérték, hogy több mint egy tucat gazdaságtalanul termelő aknát bezárhattak - anélkül, hogy a termelés szintje csökkent volna. a koncentrációval rövidült a földalatti vágatok hossza, csökkent az improduktív munka és be tudták vezetni a gépesített frontfejtést, szállítást.

a koncentrációt az idén folytatják. a korszerűtlen bányák közül az idén a pállinkástárói és a kurtyáni üzemet zárják be. ormosbányán két aknát szüntetnek meg és egy harmadik akna közbeiktatásával fejtik le annak szénmezejét. ezáltal megszüntetik a külszíni kötélpályás szállítást, a kitermelt szenet a föld alatt gyűjtik össze, s 16 kilométer helyett hat kilométernyi távolságon juttatják az osztályozóra. a koncentráció lehetővé teszi a meddő-kezelés, valamint a bányaműveléshez szükséges külszíni farakodó gépesítését is, mindezzel elérik, hogy a tervezetthez viszonyítva 15-20 százalékkal csökkenthetik a termelési költségeket.

a felszámolt bányákból kikerülő munkaerőt a nagytermelékenységű, koncentrált munkahelyeken állítják munkába./mti/

..

bb. 34. régi olajkut nem öreg kut

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. január 27.

huszonhét éve furták a zala megyei Lovásziban az első olajkutat. az első kut 27 éven át folyamatosan adta az olajat, de az utóbbi években egyre kevesebbet. legutóbb olyanira csökkent a hozama, hogy a termelő vállalat szakemberei végül is beszüntették működését. kísérletképpen azonban - új technológiai eljárással - megnyitottak a kutban a miocén-szarmata geológiai réteget. a három évtizede működő olajkut ekkor bebizonyította, hogy a régi kut nem öreg kut: az új réteg megnyitása óta ugyanis naponta 60 000 köbméter jól égő földgázt és némi olajat ad. a kut jelenlegi termelésének nagyságára jellemző: zalaegerszeg napi gázfogyasztása 30 000 köbméter./mti/

11.55/gy

- 18 -

11.55/gy 12¹⁰ Kp

bb. 35. automatikus vezérlésű márványcsiszoló gépeket kaptak a süttői kőfaragók

vid-szf/sk/ká/gy/cz

1968. január 27.

olasz szakember érkezett a süttői kőfaragó üzembe, hogy munkába állítson két olasz gyártmányú sikcsiszoló gépet. az egymillió forint értékű új berendezésekkel világviszonylatban is a legkorszerűbb technológiával dolgozhatják fel a márványt, a mészkövet és a gránitot. az egyik sikcsiszoló gombnyomásra működik és nagy termelékenységűvel, idővesztés nélkül csiszolja a kívánt finomságu felületre a márványt, vagy a mészkövet. ezt a gépet négyféle csiszoló korongot rögzítő fékkel látták el a tervezői. a csiszoló fejeket az előírt műveletek sorrendjében automatikus vezérléssel hozhatja működésbe a gép irányítója. az új konstrukcióval évi 30 000 négyzetméternyi kőfelületet munkálhatnak meg. a másik hasonló modern berendezés ugyanilyen gyorsan, nagy teljesítménnyel működik./mti/

..

bb. 36. bővül a mirelite-éltlap - készül a mélyhűtött áruk szakácskönyve - sajtótájékoztató a székesfehérvári hűtőházban

b vid szf/sk/ká/11/cz

1968. január 27.

gulyás béla, a hűtőipari országos vállalat vezérigazgatója székesfehérvárott sajtótájékoztatót mutatva be az ország legfiatalabb, legkorszerűbb hűtőházát. elmondotta: a tavaly üzembehelyezett európai színvonalu hűtőház évi 700 vagon élelmiszer minusz 20 celsius fokon való tárolását és napi 134 tonna élelmiszer minusz 40 fokon való gyorsfagyasztását teszi lehetővé. újrendszerű, svéd fluidizációs elven alapuló gyorsfagyasztó berendezése az áru felületét vékony jégártyával borítja, hogy a zöldség és a gyümölcs a fagyasztás után is megőrizze zsírszegénységét.

az új hűtőházban jelenleg 150 vagon húst és vaját, 130 vagon gyógyszeralapanyagot tárolnak. üzembe lépése már tavaly éreztette hatását, bővült a mirelit-készítmények választéka, a balatonparton, székesfehérvárott, valamint a környező bányavidékeken javult az ellátás. tavaly már 500 vagon készárut adott az üzem a népgazdaságnak, ebből 1500 tonnát külföldön értékesítettek.

a továbbiakban elmondotta a vezérigazgató, hogy a hűtőipar gondosan felkészült az új gazdasági mechanizmusra.

/folyt.köv./
11.55/11

- 19 -

11.55/11 12¹⁰ Kp

bb. 36./ bővül ... 1. folyt/ 1l

tízezer tonna mirelit árukészlettel kezdte az új évet, a cél az, hogy a választék bővítésével, a minőség további javításával fokozottabban kielégítsék a bel- és külföldi igényeket, a múlt évnél folyamatosabb áruszállításra törekednek a c-vitamin szegény télvégi hónapokban.

tíz százalékkal csökkentették a mirelit őszibarack, körte és vegyesgyümölcs fogyasztói árát. sok új terméket vezetnek be. az idén a háziasszonyok a levestől a desszertig már mindent elkészíthetnek gyorsfagyasztott élelmiszerekből. a jól ismert árukon kívül újabb husos ételekkel, félígkész, kész burgonya- és gyökérfélékkel bővül a mirelit-éltlap. a kereskedelem azonban nem elég rugalmas a megrendelésnél. számos cikket a svéd és a nyugatnémet háziasszonyok hamarabb ismernek meg, mint a hazai vásárlók, mert a kereskedelem vontatottan rendel az újdonságokat.

a háziasszonyok munkáját megkönnyíti majd a régóta hiányolt mirelit-szakácskönyv. ebben minden mirelit-ételfajta izletes elkészítését, a mélyhűtött élelmiszerek pontos használati utasítását megtalálják. újdonságként néhány vendéglátóipari létesítményben bevezetik a mirelit-vacsorákat. elsőként a budapesti royalban rendeznek mirelit-vacsoraesteket február 3-10-ig. a bisztrókban bevezetik a mélyhűtött élelmiszerek árusítását.

a hűtőipar egyes növényfélék termesztésére szerződést köt a közös gazdaságokkal. elsőként speciális svéd málna-tenyésztésre kötöttek megállapodást.

különlegesen finom, zsenge kukoricát hoztak be Svédországból. az új fajta tengeriből az idén már 50 holdat telepítenek fehérvármegyében. termését teljes egészében a székesfehérvári hűtőház dolgozza majd fel.

tovább növekszik az export is, az idén az előállított mirelit-termékek 60 százalékát külföldön értékesítik./mti/

--

12.00/1l

- 20 -

Me 12⁰⁰/Kp

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1968. január 27.

em b a r g o ma este 19.00 óráig!

bb. 37. a központi statisztikai hivatal jelentése a népgazdaság 1967. évi fejlődéséről

gy/cz

1968. január 27.

1967-ben a gazdasági élet minden területén egyik legfontosabb feladat az új gazdaságirányítási rendszer 1968. január 1-vel történő bevezetésének előkészítése volt. ennek hatása valamelyest az 1967. évi eredményekben is tükröződött. a gazdálkodásban új módszerek és szervezeti formák kialakulása kezdődött meg, tovább növekedtek a termelőerők, a gazdasági fejlődés mértéke az 1966. évihez hasonló volt. a gazdasági munka hatékonysága javult ugyan, de nem kielégítően. egyes területeken nem sikerült létrehozni a szükséges egyensúlyt. a termelés mennyisége, összetétele, néhány esetben pedig minősége nem tette lehetővé, hogy megnövekedett import-szükségletünket teljes egészében fedezzük exporttal. nem volt hiánytalan az összhang a tervet meghaladó beruházási kereslet és a termelőeszközökkel való ellátottság, az építőipari kapacitások között. a lakosság anyagi, kulturális és szociális ellátása jelentősen javult ugyan, néhány keresett cikkből azonban időnként hiány volt. 1967-ben a népgazdaság fejlődését, a lakosság anyagi és kulturális helyzetének alakulását a következő főbb adatok jellemzik.

/folyt. köv./

Me 13⁰⁰/Kp

- 1 -

bb. 37. / a központi statisztikai.... 1. folyt./ gy

nemzeti jövedelem

1967-ben a gazdasági növekedés üteme gyorsabb volt a tervezettnél. a nemzeti jövedelem 1966-hoz képest előzetes számítások szerint - az előirányzott 3,5-4 százalékkal szemben - kb. 7 százalékkal nőtt. a fogyasztás kb. ugyanugy nőtt, mint a nemzeti jövedelem. a felhalmozás növekedése / az állóalapok és a forgóalapok bővülése/ ennél nagyobb arányu volt. az év folyamán fogyasztásra és felhalmozásra együttesen a nemzeti jövedelemnél valamivel többet fordítottunk. a különbözetet behozatali többletből kellett fedeznünk.

ipar - építőipar

a szocialista ipar 1967-ben kb. 9 százalékkal termelt többet, mint 1966-ban. ezen belül az állami ipar ugyancsak 9 százalékkal, a szövetkezeti ipar 16 százalékkal növelte termelését. a termelés növekedése nagyobb volt, mint az előző két évben. /5, ill. 7 százalék/ és nagyobb, mint amekkorával a terv számolt /4-6 százalék/.

a szocialista iparban foglalkoztatottak száma az elmúlt év folyamán mintegy 50 000 fővel, több mint 3 százalékkal emelkedett. az állami iparban 28 000 fővel, 2 százalékkal, a szövetkezeti iparban 22 000 fővel, 12 százalékkal dolgoztak többen, mint egy évvel korábban.

1967-ben az állami iparban a munka termelékenysége kb. 7 százalékkal volt magasabb, mint 1966-ban. a termelés növekedésének kb. háromnegyed része adódott a termelékenység növekedéséből. / ez az arány valamivel kisebb volt, mint az előző évben. /

az év folyamán az ipari termelésből termelési célokra, fogyasztásra és beruházásra kb. 9 százalékkal többet fordítottak, mint 1966-ban. az ipari termékek kivitele egy év alatt kb. 6 százalékkal emelkedett. az előző évinél gyorsabban nőtt az ipari eredetű termékek készlete.

/folyt. köv./

12.47/gy

- 2 -

kk 13⁰⁵ 1/2

bb. 37. / a központi statisztikai.... 2. folyt./ gy

1967-ben néhány fontosabb anyag termelése csökkent, illetve az átlagosnál mérsékeltebben nőtt. a gépipar termelése az ipari átlagnak megfelelően emelkedett, a könnyűipar és a legtöbb fogyasztási iparcikk termelésének növekedése meghaladta az ipari átlagot.

az elmúlt évben a bányászat

----- kevesebbet termelt, mint 1966-ban. a szénttermelés 27 millió tonnát tett ki, fűtőérték alapján számítva 8 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel ezelőtt. a kőolajtermelés lényegében az 1966. évi szinten maradt, a földgáztermelés 32 százalékkal nőtt. a népgazdaság-energia-szükségletének kielégítése érdekében jelentős mennyiségű energiahordozót hoztunk be. az ország fűtőanyag-felhasználásán belül tovább nőtt a szénhidrogének aránya. - a villamosenergia -

----- termelés 1967-ben 12,5 milliárd kwó volt, 5 százalékkal több, mint 1966-ban.

a kohászat

----- termelése 1967-ben 6 százalékkal, az acél termelése 3 százalékkal, a hengerelt acél termelés mintegy 2 százalékkal emelkedett. a kohászaton belül az alumíniumkohászat termelése nőtt nagyobb mértékben. egyes kohászati termékekből időnként az elmúlt évben is hiány volt.

az építőanyagipar

----- 11 százalékkal termelt többet, mint 1966-ban. ezen belül a betonelemgyártás kb. 21 százalékkal nőtt. a hagyományos építőanyagok termelése mérsékeltebben emelkedett. téglából 7 százalékkal, cementből 2 százalékkal termeltek többet, mint az előző évben.

1967-ben a vegyipar

----- 13 százalékkal növelte termelését. marónátronból 6 százalékkal, személygépkocsi abroncsköpenyből 7 százalékkal, kénsavból 8 százalékkal, teherautó- és autóbusz abroncsköpenyből 10 százalékkal, nitrogénműtrágyából 12 százalékkal, szuperfoszfátból 16 százalékkal termeltek többet, mint 1966-ban. a gyógyszeripar termelése 21 százalékkal nőtt, jelentősen emelkedett a gyógyszer-export is.

/folyt. köv./

12.55/11

- 3 -

kk 13²⁰ 1/2

bb. 37. / a központi statisztikai... 3. folyt./ gy

a gépipar

----- 1967-ben 9 százalékkal termelt többet, mint 1966-ban. jelentősen nőtt 1966. évhez képest a szocialista országokba irányuló gépkivitel, különösen közlekedési eszközökből. a tőkés országokba irányuló gépexport azonban 1967. év folyamán valamelyest csökkent.

a könnyűipar

----- termelése 1967-ben 10 százalékkal volt nagyobb, mint 1966-ban. a felsőruházati cikkek termelése, valamint a cipőtermelés kb. 13 százalékkal haladta meg az egy évvel azelőtti szintet. jelentősen nőtt az év folyamán a ruházati cikkek exportja is. - a butoripar termelése - az előző évi gyors fejlődés után - 1967-ben mindössze 3 százalékkal emelkedett. a butorbehozatal mintegy 50 százalékkal nőtt.

1967-ben az építőipar

----- kb. 12 százalékkal termelt többet, mint 1966-ban. a termelés növekedését a foglalkoztatottság 3 százalékos és a termelékenység kb. 9 százalékos növelésével érték el. az év folyamán átadott építmények költségvetési összege 14,5 százalékkal, az év végén kivitelezés alatt álló építmények költségvetési összege 9,5 százalékkal nagyobb volt, mint egy évvel korábban. - 1967-ben az országban kb. 61 000 lakás épült, 6 000 lakással több, mint 1966-ban. az állami építőipar 13 százalékkal növelte lakásépítési tevékenységét.

mezőgazdaság - élelmiszeripar

1967-ben a mezőgazdaság össztermelése

----- valamivel nagyobb volt, mint az előző évben és lényegében a tervnek megfelelően alakult.

a növénytermelésen belül a kalászosok termésátlaga és termésmennyisége nagyobb volt, mint 1966-ban. kenyérgabonából 2,9 millió tonna termést takarítottak be, 21 százalékkal többet, mint egy évvel azelőtt. a buza kat. holdankénti termésátlaga 14,9 q volt /hektáronként 25,8 q/, 19 százalékkal magasabb, mint a rekord termésű 1965. évben.

/folyt. köv./

- 4 -

13.00/11

11/11 13.00/11

bb. 37. / a központi statisztikai... 4. folyt./ gy

a gyümölcs- és a bortelemes jó volt, a zöldségtermés meghaladta az előző évet. a legtöbb kapásnövény / a kukorica, a burgonya, a cukorrépa/ és a szalastakarmányok termésátlaga és termésmennyisége azonban az előző évhez képest csökkent.

1967-ben 356 000 kat. hold területet öntöztek. az öntözött terület 26 százalékkal nagyobb volt, mint egy évvel azelőtt. az egy kat. hold szántóterületre jutó műtrágya felhasználás hatóanyagban számítva kereken 56 kg volt /egy hektár-ra számítva 97 kg/, 27 százalékkal több, mint 1966-ban. - 1967. őszén kenyérgabonából lényegében ugyanannyit vetettek, mint az előző évben. a takarmánygabona 1967. őszi vetésterülete mintegy 7 százalékkal nagyobb volt, mint egy évvel korábban.

a szarvasmarha-állomány

----- / több mint 2 millió darab/ és ezen belül a tehénállomány is /kb. 780 000 darab/ 1967-ben kis mértékben ugyan, de emelkedett. a sertésállomány

----- az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb 6 600 000 darab volt.

1967-ben a felvásárló és a feldolgozó vállalatok a mezőgazdasági termelés nagyobb hányadát vásárolták fel, mint egy évvel azelőtt. 1966. évhez képest az összes felvásárlás 7 százalékkal, ezen belül a növényi termékek felvásárlása 14 százalékkal, a vágóállatok és állati termékek felvásárlása 1 százalékkal nőtt. az 1967. évi végősertésfelvásárlás - az 1966. év végi alacsony és kedvezőtlen összetételű sertésállomány következtében - 15 százalékkal kisebb volt, mint 1966-ban. a vágósertés-felvásárlás kiesését a vágómarha- és a baromfi-felvásárlás növekedése nem ellensúlyozta. a szükségletek kielégítése érdekében jelentős husimport vált szükségessé. - tejből 14 százalékkal, tojásból 21 százalékkal vásároltak fel többet, mint az előző évben.

1967-ben a mezőgazdasági termékek piaci felhozatal 7 százalékkal meghaladta az 1966. évi szintet.

a élelmiszeripar

----- termelése egy év alatt 9 százalékkal nőtt. a növekedés kb. egyötöde a tartósítóiiparban realizálódott.

/folyt. köv./
13.10/gy

- 5 -

11/11 13.10/gy

közlekedés

a közlekedési vállalatok 1967-ben 274 millió tonna árut szállítottak, 3 százalékkal többet, mint az előző évben. ezen belül a vasuti áruszállítás mennyisége lényegében nem változott, a tehergépkocsik által szállított áruk súlya 8 százalékkal emelkedett. - az év folyamán a személyszállítási teljesítmények kis mértékben emelkedtek.

1967-ben a vasutnál a villamosvontatás aránya 20 százalékra, a diesel-vontatásé 30 százalékra emelkedett, a gőzvontatás aránya pedig az 1966. évi 59 százalékról 50 százalékra csökkent. - 1967-ben új utak építésére kb. 30 százalékkal többet fordítottak, mint 1966-ban.

beruházások

1967. évben a beruházások - előzetes adatok szerint - a tervezettnél jóval nagyobb mértékben, mintegy 15 százalékkal nőttek és ezzel a beruházások 1966. és 1967. évi összege jóval meghaladta azt amennyivel a harmadik ötéves terv a tervidőszak első két évére számolt. a beruházásokon belül 1967. évben legnagyobb mértékben az importgép-beruházások emelkedtek, de számottevő volt a hazai gyártású gépek és az építési beruházások növekedése is. az 1967. évben felhasznált beruházási összegnek csaknem felét az ipar és az építőipar, kb. 15-15 százalékát a mezőgazdaság és a közlekedés fejlesztésére fordították.

1967. folyamán több fontos új létesítményt helyeztek üzembe, köztük a borsodi vegyi kombinát karbamidüzemét, a dunai kőolajipari vállalat parafinmentesítő üzemét, a csepeli csőgyár újabb csőgyártó üzemét. befejezték a magyar posztógyár dunaujvárosi üzemének és a csepeli papírgyárnak a bővítését. elkészült a hódmezővásárhelyi új porcelángyár egy újabb részlege. székesfehérváron 750 vagonos új hűtőház létesült, megkezdte működését a napi 450 q kapacitású kelenföldi kenyérgyár.

befejeződött a budapest-záhony vasutvonal villamosítása, melynek következtében a vasuti forgalom hegyeshalomtól-záhonyig villanyvontatással bonyolítható le.

/folyt. köv./
13.15/gy

- 6 -

Ké 13³⁰ 14p

átadták rendeltetésének a „budapest”, körszállodát, a veszprémi „veszprém”, szállót, az aggteleki turistaszállót és a jelentősen kibővített esztergomi „fürdő”, szállót.

a kiskereskedelmi hálózat fejlesztése érdekében abc áruházakat létesítettek kecskeméten, komlón, pécsen, kaposváron és harkányban.

új, modern kórház kezdte meg működését orosháza és salgótarjánban, megkezdődött a karcagi új kórház átadása.

az év folyamán számos új általános és középiskola épült, többek között salgótarjánban, miskolcon, ózdon, győrött és pécsen.

külkereskedelem

1967-ben a külkereskedelmi forgalom is nagyobb volt annál, mint amekkorával a terv számolt. az összes forgalmon belül a behozatal - főleg a gépek és egyes fogyasztási cikkek /pl. a hus/ jelentős terven felüli importja folytán - 13 százalékkal emelkedett. a kivitel 7 százalékkal volt több, mint 1966-ban. a behozatalban a legnagyobb arányt képviselő nyersanyag- és félkésztermék import az átlagosnál kevésbé nőtt. az átlagot jóval meghaladó mértékben emelkedett a gépek és a fogyasztási cikkek behozatala. a kivitelben belül a legnagyobb hányadot kitevő gépexport, valamint az ipari fogyasztási cikkek exportja nőtt jelentősen. - 1967-ben külkereskedelmi forgalmunkat a szocialista országokkal növeltük nagyobb mértékben. az év folyamán az összes forgalomnak 68 százalékát a szocialista országokkal, 35 százalékát a szovjetunióval bonyolítottuk le.

külkereskedelmi mérlegünk - az 1966. évi aktívummal szemben - 1967. évben passzív egyenleggel /behozatali többlettel/ zárult. a szocialista és a fejlett tőkés országokkal bonyolított forgalomban behozatali többletünk, a fejlődő országok viszonylatában kiviteli többletünk volt.

/folyt. köv./

13.20/11

- 7 -

Ké

bb. 37. / a központi statisztikai.... 7. folyt./ gy

a lakosság jövedelmei és azok felhasználása

1967-ben a lakosság jövedelmein belül a pénzbevételek

mintegy 150 milliárd forintot tettek ki, 10 milliárd forinttal, 7 százalékkal többet, mint 1966-ban. a jövedelmek reálértékének növekedése - a fogyasztási cikkek árszínvonalának kis mértékű emelkedése folytán - ennél valamivel mérsékeltebb volt.

1967-ben a lakosság egy főre jutó reáljövedelme -

a tervet meghaladó mértékben - kb. 6 százalékkal nőtt 1966-hoz képest. a munkások és alkalmazottak egy főre számított reáljövedelme kb. 5 százalékkal, a parasztság fogyasztásának reálértéke ennél valamivel nagyobb mértékben /6-7 százalékkal/ emelkedett. a munkás-alkalmazotti reáljövedelem emelkedésében az egy keresőre jutó reálbér /3-3,5 százalékos/ növekedése mellett szerepe volt annak, hogy a társadalmi juttatások jelentősen nőttek és hogy kis mértékben a keresők száma is nőtt. családi pótlék címén 1967-ben 7 százalékkal többet fizettek ki, mint az előző évben. jelentős összeget folyósítottak gyermekgondozási segély címén is.

1967-ben a kiskereskedelmi forgalom -

folyó árakon számítva - 105 milliárd forint volt, 10 százalékkal nagyobb, mint 1966-ban. /a terv a forgalom kb. 3-4 százalékos növekedésével számolt./ az összes forgalmon belül a lakosság áruvásárlásai valamivel kisebb mértékben, 9 százalékkal nőttek, míg a közületek és a vállalatok 28 százalékkal több árut szereztek be a kiskereskedelemtől, mint 1966-ban. az év folyamán az élelmiszerek és élvezeti cikkek eladása 9 százalékkal, a ruházati cikkeké 7 százalékkal, a vegyes iparcikkeké 13 százalékkal nőtt.

a lakosság áruellátása 1967-ben általában kielégítő volt. egyes termékekből azonban, mint pl. sertéshusból, egyes építőanyagokból a keresletet nem mindig tudták kielégíteni.

/folyt. köv./
13.35/gy

- 8 -

Nh

bb. 37. / a központi statisztikai... 8. folyt./ gy

1967-ben a lakosság szolgáltatásokra 7 százalékkal több

pénzt adott ki, mint 1966-ban. ezen belül a kulturális kiadások 8 százalékkal, a közlekedésre és a posta szolgáltatásaira fordított összegek 9 százalékkal nőttek.

a lakosság takarékbetét-állománya 1967. december 31-én

24,8 milliárd forintot tett ki. a takarékbetét-állomány az év folyamán tovább nőtt, de kisebb mértékben, mint 1966-ban.

a lakosság száma, egészségügyi és kulturális el-

Látottsága

az ország népessége 1968. január 1-én kb. 10 236 000 fő volt, mintegy 39 000 fővel több, mint egy évvel korábban. /az előző három év átlagában a természetes szaporodás évi 31 000 főt tett ki./

az ezer lakosra jutó elveszületések száma - az 1966. évi

lassu emelkedés után - 1967-ben 7 százalékkal tovább nőtt és 14,5 ezreléket tett ki. ez az arány azonban még mindig alacsonyabb az európai átlagnál. az elveszületések számának növekedése és a halandóság kis mértékű emelkedése mellett az ezer lakosra jutó természetes szaporodás - az 1966. évi 3,6 ezrelékel szemben - 1967-ben 3,8 ezrelék volt.

az orvosok

száma egy év alatt 800 fővel nőtt és 1967. év végén 21 000 főt tett ki. 1967. december 31-én tízezer lakosra 20,5 orvos jutott. 1967. végén 2 000 kórházi ágygal több állt a betegek rendelkezésére, mint egy évvel korábban és ezzel a kórházi ágyak száma 81 500-ra emelkedett.

az 1967/68. iskolai évben a középiskolai tanulók száma 351 000, az egyetemi és főiskolai hallgatók száma 84 000 volt. a közép- és főiskolai tanulók száma - főleg az esti és a levelező tagozatokon - az előző tanévhez képest csökkent.

/folyt. köv./

- 9 -

Nh

bb. 37. / a központi statisztikai... 9. folyt./ gy

az 1967. év folyamán kiadott könyvek példányszáma mintegy 5 százalékkal nőtt 1966. évhez viszonyítva.

a televízió-előfizetők száma 1967. év folyamán 170 000-re emelkedett. az év végén minden harmadik családnak volt televíziója. a személygépkocsi-állomány egy év alatt 28 000 darabbal gyarapodott és 1967. év végén 144 600 darab volt.

1967. év folyamán a külföldiek 2,4 millió alkalommal keresték fel hazánkat, a magyar állampolgárok 1 millió esetben utaztak külföldre. a hazánkba látogató külföldi turisták száma kb. másfélszeresre nőtt. Legtöbbször csehszlovákiából és jugoszláviából utaztak magyarországra. valamelyest emelkedett a magyar állampolgárok külföldi utazásainak száma is.

budapest, 1968. január 28.

központi statisztikai hivatal

/mti/

..

- 10 -

13.45/gy

HE

bb. 38. időjárásjelentés

il/tm

1968. január 27.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton 13 órakor:

szeles idő.

európaszerte változékony időjárás uralkodik. sokfelé esik az eső, illetve havazik. helyenként viharos szelek fujnak. az igen erős hideg már csak finnországra és a szovjetunió európai területének északi térségére korlátozódott. itt ma éjszaka még mínusz 35-40 fokos fagyok is előfordultak. a kárpát medencében ugyan hidegebbre fordult az idő, de a hőmérséklet csak az éjszaka megfelelő értékre esett vissza. hazánkban pénteken felhőátvonulásokból országszerte futó havazások voltak. a dunántul néhány helyén zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége a csapadéknym és 10 milliméter között változott. napközben mínusz és plusz 5 fok között volt a hőmérséklet. ma hajnalra általában mínusz 2-8 fokig hűlt le a levegő, de helyenként mínusz 11-12 fokos fagyok is előfordultak. délelőtt országszerte változóan felhős, szeles hideg idő volt. néhány helyről újabb havazást jelentettek. az ország legnagyobb részén összefüggő hótakaró található. a magasabb hegyeinken ma reggel a következő hóvastagságokat mérték: budapesti szabadsághegy 9, visegrád-nagyvillám 10, farkasgyepű 12, galyatető, 20, kékestető 20, mátraháza 6 centiméter. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0,1 fok volt, a sokévi átlagnál 0,9 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszint-re átszámított légnyomás 756 milliméter, erősen emelkedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szórványosan fellépő kisebb havazások. viharos lökésekkel kísért élénk északnyugati, északi szél. hófúvások. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3-8 fok között, a vastag hótakaróval borított szélvédett helyeken mínusz 10 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 4, plusz 1 fok között lesz.

a duna vízállása ma reggel 310 centiméter./mti/

..

- 21 -

13.05/il

HE 13²⁰/gy

bb. 39. „a kiállítás hű keresztmetszetét adta csehszlovákia fejlett gépiparának,, - fock jenő nyilatkozata a csehszlovák műszaki hét ipari kiállításáról - a csehszlovák rendezők elégedettek a műszaki hét eredményeivel

t tz/gk/e ie cz

1968. január 27.

fock jenő, a minisztertanács elnöke szombaton délelőtti látogatást tett a csehszlovák műszaki hét alkalmából a technika házában rendezett kiállításon. a miniszterelnök társaságában volt dr. kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, dr. valkó endre, a mtesz főtitkára és kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke is. a vendégeket josef pucsik, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint dezider borovan, a műszaki hét igazgatója fogadta és kísérelte a kiállításon.

fock jenő nagy érdeklődéssel tekintette meg a kiállított tárgyakat és berendezéseket, s elismerését fejezte ki a kiállítás rendezőinek és vezetőinek. látogatása befejeztével a következőkben értékelte a látottakat és általában a csehszlovák műszaki hetet:

- nagyon örülök, hogy alkalmam volt megtekinteni ezt az igen jól sikerült kiállítást, amely a baráti csehszlovák szocialista köztársaság fejlett gépiparának bár szűk területen, de hű keresztmetszetét adja.

- különösen örülök annak, hogy a kiállítást előadás-sorozattal kötötték össze, s a kiállítás széleskörű látogatottsága mellett igen sokan meghallgatták a csaknem 60 szakelőadást is. amint az előadók egy részével beszélgetve megtudtam, nagy érdeklődés nyilvánult meg a hallgatók körében. sok kérdést tettek fel. a kérdések lényegében kétirányúak voltak: egyrészt a két ország iparának együttműködésére vonatkoztak, másrészt - különösen a műszaki szakemberek - további olyan műszaki felvilágosításokat kértek, amelyek segítséget nyújthatnak munkájukhoz.

- a kiállításnak nem volt elsőrendű célja újabb kereskedelmi kapcsolatok közvetlen kiépítése, adásvételi ügyletek létrehozása. ennek ellenére jelentősen növelte az érdeklődést ipari üzemeink és külkereskedelmi vállalataink részéről, és a kiállítás ideje alatt üzletkötésekre is sor került.

/folyt.köv./
13.25/il

- 22 -

14⁰⁵-Kp HC

bb. 39. / a kiállítás ... 1. folyt/ il

- a kiállításon tett látogatásomat szeretném felhasználni arra is, hogy elvtársi és baráti jókívánságaimat fejezzem ki a testvéri csehszlovák népnek - fejezte be nyilatkozatát fock jenő.

x x x

a csehszlovák műszaki hét pénteken befejeződött előadás-sorozata és szombaton zárult kiállítása kapcsán szerzett tapasztalatait dezider borovan, a műszaki hét igazgatója a következőkben összegezte.:

- nagy várakozásokkal érkeztünk budapestre, hiszen ez volt az első külföldön rendezett csehszlovák műszaki hét. már előre úgy gondoltuk, hogy ha ez a kezdeményezés beválik, az itt szerzhető tapasztalatok alapozzák majd meg az esetleges további, más országokban sorra kerülő hasonló műszaki seregszemléinket is. most örömmel állapíthatjuk meg, hogy elképzelésünk helyes volt. egyértelműen bizonyították ezt az előadások alapján és az egyes kiállított berendezések előtt kialakult szakmai beszélgetések is.

- az elmúlt hét visszhangját - folytatta a csehszlovák műszaki hét igazgatója - természetesen csak a magyar szakemberek által kitöltött kérdőívek feldolgozása után tudjuk pontosan felmérni, de annyi máris kétségtelennek látszik, hogy a legnagyobb érdeklődést textil- és élelmiszeripari gépeink, szerszámgépeink, erőáramu berendezéseink, és elektronikus számítógépeink váltották ki. közülük is a legnagyobb sikert a rendkívül korszerű, orsó nélküli finomfonó gép, a tejipari- közelebről a pasztörizáló - berendezések, valamint a söripari gépek aratták.

- a műszaki hét - bár természetesen csak korlátozott mértékben - átfogó képet igyekezett nyújtani a csehszlovák gépipar színvonaláról. a mostani eredményekre építve ezek után szűkebb körre terjedő, csupán egy-egy szakágazatra vonatkozó de azon belül a műszaki kérdéseket nagyobb mélységben feltáró előadás-sorozatok, kiállítások rendezünk budapestben. legközelebb - már február 13 és 20 között - a „köszörülés hetére,, kerül sor, áprilisban pedig analog számítógépeinkből rendezünk kiállítást.

/folyt.köv./

13.30/il

- 23 -

4c
14⁰⁵-Kp

bb. 39./ a kiállítás 2. folyt/ il

- mindent összefoglalva - mondotta dezider borovan - mi elégedettek vagyunk a hét eredményeivel. úgy érezzük, sikerült érdeklődést keltenünk a csehszlovák gépipar termékei iránt a magyar műszaki értelmiség körében, amelynek véleményétől nagymértékben függ gépipari árucserénk további alakulása./mti/

bb. 40. megemlékezés a nyírkarászi önkéntes földosztás 70 évfordulójáról

a vid tf/tné/il/cz

1968. január 27.

1898 január 31-én karász községben - a mai nyírkarászban - az egyre erősödő parasztmozgalom akciójaként a lakosság felmérte a falu határát, s a földet papíron felosztották. mintegy kétszázötvenen vettek részt a megmozdulásban: a felmérés után kisvárdára mentek, hogy a járásbírósnak a telekkönyvek megsemmisítésével pecsételjék meg a földosztást.

csendőrség állta utjukat, katonaság, karhatalom fojtotta el kisvárdán is, karász községben is a megmozdulást. az esemény 70. évfordulójáról szombaton emlékeztek meg a nyírkarászi május 1. termelősövetkezetben, s ugyancsak felidéztek az önkéntes földosztás emlékét a rákóczi tsz pénteki közgyűlésén./mti/

bb. 41. megnyílt az olasz szobrok kiállítása

t tf/tné/il/cz

1968. január 27.

művészetbarátok sokaságát vonzotta a szépművészeti muzeumba az idei első kiállítás: drezda, a demokratikus berlin és budapest reneszánsz és barokk szoborkincseinek tárlata. a megnyitón joachim wätzig /~~...~~/ az ndk budapesti nagykövetségének kulturális attaséja és borsos milklós kossuth -díjas szobrászművész mutatta be a klasszikus műkincsek nagyszerű válogatását, amely néhány híján száz alkotást ölel fel a 15 századtól a 18. század derekáig. a tárlatot március közepéig szerepeltetik a muzeum márványcsarnokában./mti/

13.35/11

14⁰⁵/16

- 24 -

bb. 44. theodorakis népi operája - zorba tánca - görög művészek budapesten

t pr/gk/e zs cz

1968. január 27.

a hazánkban vendégszereplő „szabad görög művészek együttese”, szombaton a magyar sajtó házában újságírókkal találkozott. geraszimosz sztavrou újságíró és dramaturg, az együttes vezetője egyebek között elmondotta, hogy a társulat azokból a művészekből alakult, akiknek a neofasiszta katonai junta uralma elől sikerült elmenekülni görögországból. a csoport célja, küldetése: bemutatni a világnak azt az új görög művészetet, amelyet megsemmisítéssel fenyeget a diktatura, amely nem kaphat pódiumot a ma görögországból.

a sajtótájékoztatót részt vett dora yannakopulu, theodorakis dalainak első előadója, népszerűsítője. a fiatal színésznő mint prózai művész kezdte pályafutását, aratott jelentős sikereket. mint elmondotta, jóformán véletlenül lett belőle énekesnő: az athéni körszínházban a tusz című darab főszereplőjeként néhány dalt kellett előadnia. a dalbetéteket theodorakis szerezte. azóta szerte a világon énekelte már ezeket a görög népzenei ihletésű számokat. a darabot egyébként az elősök között tiltotta be a diktatura.

az együttes szükre szabott magyarországi vendégszereplése során öt alkalommal lép közönség elé, kétszer budapesten, majd veszprémben, cegléden és salgótarjánban. innen a szovjetunióba, bulgáriába, lengyelországba és csehszlovákiába indulnak, majd az ottani turnék után skandináv államok meghívásának tesznek eleget.

a műsor mikisz theodorakis zenéjére és az ugyancsak börtönbe zárt költő, yannisz rimosz verseire épül. bemutatják theodorakis híressé vált dalát, a zorba táncát is. műsoruk egyébként meghatározhatatlan műfajú, hiszen a daltól a táncig, a népzeneitől az operáig mindenből igyekeznek izelítőt adni. megszólaltatják például a theodorakis-szerezte népi operát, „a halott fivér éneké”, -t és prózai műként önálló jelenetet adnak elő sztavrou darabjából, a „jó éjszakát, margareta”, -ból. műsoruk érdekessége, hogy felhangzik benne - magnószalagról - theodorakis hangja is. a szalagon a zeneszerző egy illegálisban szerzett dalát mondja-éneklé. /mti/

- 25 -

bb. 42. meghosszabbították

i tf/tné/zs/il/cz

1968. január 27.

a nyitvatartási idejét a műcsarnokban látható országos karikatúra kiállításnak: február 4-ig várják a közönséget az eredetileg tervezett január 28-1 zárással szemben. eddig 30 000-nél több látogatója volt a képzőművészeti könnyed - de nem könnyű - műfaj vidám anyaga és hangulatu seregszemléjének. a szakadatlan érdeklődésre tekintettel a műcsarnokban ezuttal hétfőn is fogadják a vendégeket, méghozzá ezen a napon külön meglepetéssel: itt hozzák forgalomba a grenoblei téli olimpiai bélyegsorozatot. a posta alkalmi bélyegzőt használ, csakugy mint a kiállítás nyitáskor árusított olimpiai-blokk esetében.
/mti/

..-

bb. 43. felvétel a képzőművészeti főiskolára

i tf/tné/zs/il/cz

1968. január 27.

junius 24. és július 6. között tartják a felvételi vizsgákat az 1968-1969-es tanévre a képzőművészeti főiskolán. írásban kell jelentkezniök a felvételizőknek: a két évnél korábban érettségizetteknek május 10-ig / a munkahelyükön keresztül/, azoknak pedig akik tavaly, illetve tavaly előtt fejezték be tanulmányaikat vagy az idén érettségiznek, március 1. és 15. között / középiskolájuk útján. / festők, szobrászok, grafikusok és restaurátorok képzése történik a főiskolán, valamennyi hallgatónak - a restaurátorok kivételével - a rajztanári szak felvétele is kötelező. a jelentkezésekkel kapcsolatos részletes felvilágosítást a főiskola /budapest, 6. kerület népköztársaság utja 69-71 / igazgatói hivatalától lehet kapni./mti/

..-

bb. 45. a bartók vonósnégyes sikere angliában

i ol/il/hné/zs/cz

1968. január 27.

londonból érkezett a hír: a bartók-vonósnégyes január 17-én leedsben nagy sikerrel kezdte angliai hangversenykörútját. január 20-án whitehavenben is telt ház előtt mutatkozott be az együttes és 21-1 vasárnapi londoni hangversenye szintén elismerő sajtókritikát kapott.

/folyt.köv./

- 26 -

14.00/il

14^h / 15°
AW

bb. 45. / a bartók ... folyt/ il

a times például azt írta: „az első angliai hangversenykörútján lévő bartók vonósnégyesnek megvan az ereje ahhoz, hogy napjaink egyik legkiválóbb vonósnégyesévé válják, nem hiába állt utcaig érő sor tegnap este a wigmore hall jegypénztára előtt,.. a financial times véleménye: a bartók-vonósnégyesnek nem szabad kihagynia bennünket a legközelebbi nemzetközi hangversenykörútjából.

az együttes bemutatja műsorát windsorban és norwichben is.
/mti/

..-

bb. 46. elindult útjára a szombathelyi máv igazgatóság első nagyteljesítményű diesel mozdonya

a vid szf/sk/ká/il/cz

1968. január 27.

szombaton fontos szakaszához érkezett a fél dunántul vasuti közlekedését lebonyolító szombathelyi máv igazgatóság korszerűsítése: megérkezett az első nagyteljesítményű m. 62. típusu diesel mozdony. a 2000 lóerős, 100 kilométer óránkénti sebességű, 13 méter hosszú mozdonyból többet is kap az igazgatóság a közeljövőben.

a mozdonyok automatikus vezérlésűek. a repülőgépekéhez hasonló műszerek regisztrálják a sebességet, a biztonságos közlekedéshez szükséges egyéb fontos adatokat. a korszerű járművek lényegesen meggyorsítják a személy és áruszállítást a nyugati országrész belföldi és tranzit forgalmában.

szombaton délben elindult első szolgálati útjára az m. 62.-es diesel-mozdony. szombathelyről murakereszturra, a magyar-jugoszláv határállomásra továbbított egy tehervonatot, ponácj józsef és tölgyesi zsigmond motorvezetők irányításával./mti/

..-

bb. 47. az illegális mozgalomban hősi halált halt kommunisták özvegyeinek kitüntetése

vid szf/sk/ká/il/cz

1968. január 27.

kilenc idős asszonynak nyújtották át szombaton salgótarjánban a szocialista hazáért érdemrendet.

/folyt.köv./

- 27 -

14.35/e

14^h / 15°
AW

bb. 47. / az illegális ... folyt/ il .

az asszonyok a felszabadulás előtti illegális kommunista mozgalomban férjük oldalán harcoltak a horvát fasizta rendszer ellen. az idős asszonyoknak, - akiknek férjei az illegális mozgalomra nehezedő terror áldozataul estek - szalai gáspár, az mszmp salgótarjáni városi bizottságának első titkára nyújtotta át a kitüntetésekét./mti/

..

bb. 48. csehszlovák külkereskedelmi vállalat elismerése a diósgyőri kohászoknak

vid szf/sk/ká/il/cz

1968. január 27.

a lenin kohászati művek évek óta hasznos és gyümölcsöző üzleti kapcsolatot tart fenn a prágai ferromet csehszlovák export-import kereskedelmi vállalattal. az elmúlt évben részben kooperáció, részben adás-vétel formájában 25 000 tonna különféle félkész, illetve kész acélárut szállított a csehszlovák partnernek. a diósgyőri kohászok pontos és jóminőségű szállítmányaikkal kivívták a csehszlovák szakemberek elismerését. a ferromet cég vezérigazgatója, m. láznovský, dr. énekes sándorhoz, a diósgyőri kohászat vezérigazgatójához küldött levelében fejezte ki elismerését és köszönetét a lenin kohászati művek dolgozóinak, vezetőinek a pontos és nem egy esetben határidő előtti szállításokért./mti/

..

bb. 49. üdvözlét hanoi és dél-vietnamba

i di/gk/zs/il/cz

1968. január 27.

a hazafias népfront országos tanácsának titkársága és az országos béketanács elnöksége a hold-ujév alkalmából táviratban üdvözölte a vietnami demokratikus köztársaság hazafias arcvonatát és békebizottságát. ebben egyebek között hangsúlyozta:

-hazánkban is nagy visszhangot váltottak ki a vietnami demokratikus köztársaság kormányának a konfliktus békés rendezésére irányuló újabb javaslatai, amelyek egyértelműen kimondják: készek a tárgyalásra, ha az egyesült államok kormánya a légitámadások és az egyéb agressziós cselekmények feltétel nélküli megszüntetésével megnyitja a tárgyalásokhoz vezető utat. őszinte helyesléssel fogadtuk és teljes támogatásunkról biztosítjuk a világ és ezen belül délkelet-ázsia békéjéért érzett felelősségükről tanuskodó álláspontjukat. kezdeményezésük új reménységet ébresztett a népekben, így a magyar városok és falvak lakóiban is. ezért sokszorosán felháborítónak tartjuk a johnson-kormány elutasító magatartását. semmitmondó, álnok válasza újabb bizonyosságot adott arról, hogy az egyesült államok jelenlegi vezetői képtelenek és alkalmatlanok arra, hogy megértsék és teljesítsék az emberiség jobbik felének akaratát.

/folyt.köv./

- 28 -

14.43/il

de 16²⁰ Kp

bb. 49. / üdvözlét ... 1. folyt/ il

- csak a tárgyalások olthatják ki délkelet-ázsiaiában a háborus tüzfészek paraszát. ezért követeljük, hogy az egyesült államok vesen véget a vietnami demokratikus köztársaság elleni kalóztámadásoknak és más provokációknak. vonja ki csapatait délről, és ismerje el a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot, a dél-vietnami nép egyedül jogos, törvényes képviselőjét. bízzák a vietnami népre, hogy szabadon, maga döntsön harája soráról, jövőjéről.

a hazafias népfront országos tanácsának titkársága és az országos béketanács elnöksége táviratban köszöntötte a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottságát is. ebben megemlítette:

- az országainkat elválasztó sok ezer kilométeres földrajzi távolság, eltérő szokásaink ellenére magyar földön is megemlékezünk a hold-ujév ünnepéről és testvéri együvértartozásunk közös céljaink jegyében köszöntjük az újjászületésnek ezt a nagymultu és kifejező szimbólumát. a magyar városok és falvak lakói mély meggyőződéssel támogatják igazságos ügyüket, nemes céljaikat. osztatlan helyesléssel fogadták a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front új politikai programját. dél-vietnam fölemelkedésének ezt a történelmi okmánya olyan erő, amely dél-vietnamban és a nagyvilágban is megsokszorozza a felszabadítási front barátainak, támogatóinak táborát és új sikerek forrása lesz. büszkék vagyunk önökre, drága barátaink, és tiszta szívből kívánjuk, hogy mielőbb kivívják hazájuk teljes szabadságát, hősi harcukban továbbra is számíthatnak a szocializmust építő magyar nép mélyen gyökerező szolidaritására, testvéri támogatására./mti/

..

bb. 50. minden második magyar orvos tagja valamelyik tudományos társaságnak - a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetségének küldöttközgyűlése

t ms/hné/zs/il/cz

1968. január 27.

a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetsége szombaton a 2-es számú belklinika előadótermében tartotta 3. küldöttközgyűlését. dr. gömöri pál akadémikus elnöki megnyitója után dr. zoltán imre professzor a motesz főtitkára beszámolójában,

/folyt.köv./
14.45/il

- 29 -

de 16²⁰ Kp

bb 50. / minden második... 1. folyt. /-ju

elmondta, hogy a tageszerveletek száma negyvennyolcra, tagjaik száma pedig mintegy tizenkétezerre emelkedett. a legtöbb tagot, több mint kétezeret, a gyógyszerészek tudományos társasága tömöríti soraiban. körülbelül tízezer orvos, tehát a magyar orvostársadalom fele tagja valamelyik orvostudományi társaságnak, vagy egyesületnek. már eddig is több új társaság megalapítására tettek előterjesztést.

a magyar orvostudomány külföldi kapcsolatai széleskörűek. jelenleg 41 magyar orvostudományi társaság 57 külföldi társasággal van tagsági viszonyban, illetőleg tart tudományos kapcsolatot.

a legutóbbi közgyűlés óta eltelt 14 hónapban a társaságok élénk tevékenységet fejtettek ki, számos tudományos ülést rendeztek. 1967-ben például egy nemzetközi kongresszus, hat többnapos nagygyűlés, 14 vándorgyűlés, nyolc ankét, hat kerekasztal-konferencia, öt szimpózium, hat emlékülés zajlott le.

a főtitkár tájékoztatta a küldöttközgyűlést semmelweis születésének 150. évfordulója alkalmából tervezett ünnepi hét előkészítő munkálatairól. a továbbiakban arról szólt, hogy az egyes tudományos társaságok anyagi támogatásában a szövetség azt az alapelvet tartja szem előtt, hogy a tudományos célok megvalósításában segítse őket.

az egészségügyi minisztérium felkérésére a szövetség elnöksége előterjesztést dolgozott ki az orvostudományi kutatások fejlesztéséről. a részletjavaslatokat az egyes társaságok tették. ezenkívül az elnökség megvitatta a szakorvosi képesítés problémáit, foglalkozott a kórházi betegellátással, az élelmezési rendszerrel, a rehabilitáció helyzetével.

a szövetség gazdasági helyzetéről, a rendelkezésre álló összegek felhasználásáról dr. riskó tiberius főorvos, pénztáros számolt be.

a közgyűlés vita után a beszámolókat tudomásul vette. a tanácskozás gömöri pál zárószavaival ért véget. /mti/

15.30/ju

-30-

cd 16-16p

bb 51. munkásör-ünnepség szekszárdon

vid-szf/tné-ju ká cz

1968. január 27.

szekszárdon, a megyei pártbizottság nagytermében, ünnepélyes gyűlést tartott szombaton délután a munkásörség tolna megyei parancsnoksága. palkovics istván alezredes, a tolna megyei munkásörség parancsnoka értékelte a munkásörszázadok múlt évi tevékenységét és ismertette az idei feladatokat. ezután tolnai ferenc, a tolna megyei pártbizottság titkára köszöntötte a megye munkásöreit és kitüntetéseket nyújtott át. /mti/

--

bb 52. egy év és nyolc hónap halálos gázolásért

vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 27.

póczik imre, 28 éves nyuli gépkocsivezető, halálos gázolás miatt állt a bíróság előtt. póczik a múlt év nyarán a győri máv vállalat négytonnás teherautójával győrből budapestre indult. nem kellően kipihenve vállalkozott a fuvarra. neszély községben 40-50 kilométeres sebességgel haladt és nem tudta kikerülni az úttesten vele egy irányban haladó bükki lászlónét, aki az autóbusz megállóhoz igyekezett. elütötte az asszonyt, aki súlyos sérüléseibe a helyszínen belehalt. bükkiné is szabálytalanul közlekedett, mert nem a járdán haladt.

póczik imrét foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés miatt az esztergomi járásbíróság egyévi és nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte, a gépjárművezetői foglalkozástól három évre eltiltotta. az esztergomi járásbíróság ítéletét az esztergomi megyei bíróság most jogerőre emelte. /mti/

--

15.45/ju

-31-

cd 18-9

bb 53. átadták rendeltetésének a sümegi kórház 80 ágyas belgyógyászati pavilonját

vid-szf/tné-ju ká cz

1968. január 27.

a sümegi kórházban szombaton átadták rendeltetésének a 80 ágyas új belgyógyászati pavilont. az új épület felszerelésével és berendezésével együtt csaknem 2.5 millió forintba került.

a kórház rekonstrukciója 1960-ben kezdődött, azóta mintegy nyolcmillió forintot költöttek korszerűsítésre és fejlesztésre. a tervek szerint egy régebbi, eddig más célra használt épület átalakításával 40 személyes szülészeti osztályt is berendeznek a közeljövőben. /mti/

bb 54. eak-újságíró küldöttség érkezett hazánkba

j-ju zs cz

1968. január 27.

a magyar újságírók országos szövetségének meghívására szombaton hazánkba érkezett az egyesült arab köztársaság újságírószövetségének öt tagú küldöttsége. a vendégek mintegy két hétig tartozkodnak hazánkban, tanulmányozzák a muosz munkáját, a magyar újságírók munka- és életkörülményeit és hazánk politikai, gazdasági életének aktuális problémáit. /mti/

bb 55. galambkiállítás debrecenben

vid tr/sk-ju ká cz

1968. január 27.

harminckilenc fajtát képviselő 430 galamb szerepel a debrecenben szombaton megnyílt kétnapos kiállításon, amelynek rendezője a helyi galambtenyésztő egyesület. egy női részvevő is van a bemutatóra érkezett galambtenyésztők között: iváncsics ferencné - pávás galambokat hozott kaposvárról. / folyt. köv./

16.00/ju

-32-

de 18. f

bb 55. / galambkiállítás... 1. folyt. /-ju

a közönség nagy tetszéssel fogadta a látványos rendezvényt, amelyen a turbékoló szereplők között vannak pergők, koszorus nyaku keringők, angol gipplerek, fodros tolluak, pávás s begyes galambok. a 12 első díj közül tizet a debrecenieknek ítélte a zsűri. /mti/

--

bb 56. csehszlovák előadóművészek a viharsarokban

vid tf/sk-ju ká cz

1968. január 27.

a budapesti csehszlovák kultúra vendégeként hazánkban tartzkodó csehszlovák művészek, a prágai filharmónia szólistái, szombaton délután békéscsabán a megyei művelődési házban adtak műsort, este mezőmegyeren, a szlovák nemzetiség lakta községben szerepeltek: chopin, mozart, schubert és más klasszikusok műveivel arattak sikert. /mti/

--

bb 57. 4. heti lottónyereményjegyzék

gk-ju cz

1968. január 27.

a 4. játékhétre beérkezett 6,535 387 darab lottószelvény. öt találatos szelvény nincs. négy találatot 58 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után egyenként 67 607 forint. három találatot 4982 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 394 forint. a kéttalálatos szelvények száma 140 690, darab, ezekre a nyereményösszeg 17 forint. /mti/

--

16.08/ju

-33-

de 18. f

bb 58. 136 új kertészmérnök - diplomakiosztó és doktoravató ünnepség a kertészeti és szőlészeti főiskolán

t cs/tr-ju ie

1968. január 27.

a kertészeti és szőlészeti főiskolán szombaton diplomakiosztó és doktoravató ünnepséget rendeztek. az ünnepségen megjelent és felszólat dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter is. dr. kozma pál rektor ünnepi beszédében elmondta, hogy a főiskola idei „évjárata, kiemelkedően jó. az 1963/64 tanévben indult 160 hallgató közül 136-an kaptak oklevelet. ötvenegyen társadalmi ösztöndíjasok voltak. az új diplomások közül 21-en állami gazdaságokban, 58-an termelőszövetkezetekben helyezkedtek el, a többi tanácsai vállalatoknál, pincegazdaságokban, növényvédő állomásokon, konzervgyárakban, a hűtőiparban, illetve tervezőintézetekben dolgozik majd. a jólképzett kertészmérnökök iránti kereslet háromszorosan haladta túl az idei végzősök létszámát.

dr. kozma pál rektor ezután átadta az okleveleket. majd a rendkívüli doktoravató tanácsülés keretében az új kertész- szőlész doktorok eskütételére került sor: a rektor és a rektorhelyettesek kézfogással a főiskola 12 régi hallgatóját avatták doktorrá. közülük a summa cum laude fokozatot heten nyerték el, dr. okályi iván nyugalmazott egyetemi tanárt pedig a kertészeti és szőlészeti tudományok doktorává avatták. /mti/

--

bb 59. közlekedési balesetek

i bc/hné-ju sr la

1968. január 27.

a iii. kerületi bécsi ut és ürömhegyi ut kereszteződésénél török mária, 58 éves nyugdíjas, budapesti lakos egy tehergépkocsi elé lépett, s az elgázolta. a gyalogost súlyos sérüléssel szállították kórházba.

/ folyt. köv. /

16.50/ju

el 18. f

-34-

bb 59. / közlekedési ... 1. folyt. /-ju

a népköztársaság utja és a nagymező utca torkolatánál kucsera istván, 38 éves autóbusszvezető különjáratu autóbusszal elmulasztotta az elsőbbségadást, s a gyalogátkelőhelyen elütötte bartha ferencné, 70 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akif súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők. az autóbusszvezető ellen eljárás indult. /mti/

--

bb 60. tanyai olvasóköri - 40 évvel ezelőtt

a vid tf/sk-ju ká la

1968. január 27.

a békés megyei murony községben jubileumot ünnepeltek szombaton: 40 évvel ezelőtt alakult meg murony-pecepusztán az olvasóköri, amelyet annakidején - a harmincas években - a „szegedi fiatalok művészeti kollégiuma,„ nevű baloldali értelmiségi csoport falukutatói sűrűn látogattak. a községi hazafias népfront-bizottság és a lenin tsz közösen rendezte meg az emlékünnepséget, s erre meghívták az egykori alapító tagokat. ott volt dr. ortutay gyula akadémikus, a tit elnöke, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, dr. erdei ferenc akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. a vendégeket o. kovács sándor tsz-elnök tájékoztatta. a hajdani olvasóköri jelenleg a muronyi lenin tsz ifjúsági klubja. /mti/

--

bb 61. a pesterzsébeti múzeum

tr-ju la

1968. január 27.

munkácsy mihály és paál lászló remekművei című kiállítása vasárnap zárul. /mti/

--

17.37/ju

el 18. f

-35-

embargo 24.00 óráig!

bb 62. nemzetközi író-tanácskozás

itf/tr-ju la

1968. január 27.

kezdődik hétfőn a bolgár fővárosban: az európai szocialista országokban működő írószövetségek vezetői tárgyalnak ideai közös programjukról, az irodalmi testületek közötti együttműködésről. a három napos találkozón a magyar írók szövetségét darvas józsef elnök és garai gábor külügyi titkár képviseli. szombaton a késő esti órákban utaztak el szófiába. /mti/

bb 63. időjárásjelentés

tr-ju la

1968. január 27.

a meteorológiai intézet jelenti január 27-én, szombaton este:

szeles idő

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szórva-nyosan fellépő kisebb havazások, viharos lökésekkel kísért élénk északnyugati-északi szél. hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 3-plusz 2 fok között. /mti/

19.30/ju

de 1948

-36-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. január 28.

bb. 1. száz éves a nyíregyházi múzeum

a vid-szf/tné/ká/gy/la

1968. január 28.

fennállása 100. évfordulójának megünneplésére készül a nyíregyházi jósa andrás múzeum. az intézményt 1868. őszén alapították nagykállóban, szabolcs megye régi székhelyén. a múzeumot jósa andrás, a híges nyírségi orvos szervezte meg. ő volt a gyűjtemény első őrizője és igazgatója, ötven évén át. kiss lajos, az ismert néprajztudós 1924-től 1948-ig látta el ezt a tisztséget, a jelenlegi igazgató dr. csallány dezső, a történelemtudományok kandidátusa, 1954 óta áll a múzeum élén.

a múzeum állománya kezdetben néhány ezer darabból álló gyűjtemény volt. az 1950-es évek óta a gyűjtés, a feldolgozás, a tudományos tevékenység nagyot fejlődött. jelenleg 136 000 tárgyat őriz a múzeum. különösen gazdag régészeti, ezenkívül népvándorláskori és honfoglaláskori anyaga. tudományos munkatársainak közreműködésével épült ki szabolcsban a múzeumi hálózat.

a száz éves jubileum alkalmából kétnapos ünnepséget rendeznek. az előzetes program szerint többek között régészeti és néprajzi előadásokra, tanulmányi kirándulásokra kerül sor. /mti/

..

9.010/gy

- 1 -

de